

Ақийда дарслари (202-дарс) Жиннинг имкониётлари инсоннигига нисбатан кўпроқми?

00:00 / 09.11.2022 2517

(биринчимақола)

Қуръони Каримда жинларнинг бир нечта хусусиятлари зикр этиб ўтилган:

1. Жинлар оловдан яратилган махлуқотлардир.

Аллоҳ таоло Роҳман сурасида:

كَالْفَخَّارِ صَلَّصَلٍ مِّنَ الْإِنسَنِ خَلَقَ ﴿١٤﴾

نَّارٍ مِّن مَّارِجٍ مِّنَ الْجَبَّانِ وَخَلَقَ ۝۱۵

Инсонни сополга ўхшаш қуриган лойдан яратди ва жинларни ўтнинг алангасидан яратди», деган (14-15-оятлар).

Аллоҳ таоло жинни тутуни йўқ холис оловдан яратди. Оятдаги «марижин» сўзи шуни англатади. Оловдан жиннинг яратилиши инсоннинг илм доирасига кирмайдиган нарса. Қуръон бунга бизга билдирувчи ягона манба. Биз ушбу хабарга иймон келтиришимиз лозим. Бу жараён қандай кечганлигини Аллоҳнинг Ўзи билади. Бизга кенгроқ билдиришни хоҳламаган экан ва биздан билиш илмини талаб қилмаган экан, бекорга овора бўлишимизнинг ҳожати йўқ.

Ўзининг оловдан яратилганини иблис ҳам эсга олган. Бу ҳақда Аъроф сурасида қуйидагилар айтилган:

نَّارٍ مِّن خَلْقِنِي مِنْهُ خَيْرٌ أَنَا قَالُ أَمْرُكَ إِذْ تَسْجُدُ إِلَّا مَنَعَكَ مَا قَالَ

طِينٍ مِّنْ وَخَلَقْتَهُ ۝۱۲

Сенга амр этганимда сажда қилишингдан сени нима тўсди?» деди. У: «Мен ундан яхшиман, мени ўт-оловдан яратгансан, уни эса лойдан яратдинг», деди» (12-оят).

Аллоҳ таоло Ўз амрини бажармаган, Одамга сажда қилмаган иблисдан:

«Сенга амр этганимда сажда қилишингдан нима тўсди?» деб сўраганида, у **«тавба қилдим, хато қилибман»** дейиш ўрнига **«Мен ундан яхшиман, мени ўт-оловдан яратгансан, уни эса лойдан яратдинг»**, деди».

Унинг фикрича, ўт лойдан кўра яхши экан.

2. Жинлар инсонлардан олдин яратилгандир.

Аллоҳ таоло Ҳижр сурасида:

مَسْنُونٍ حَمِيمٍ مِّنْ صَلَٰصِلِ مِنَ الْإِنسَانِ خَلَقْنَا وَلَقَدْ ﴿٢٦﴾

السَّمُومِ نَارٍ مِّن قَبْلُ مِّنْ خَلْقِنَاهُ وَالْجَانِّ ﴿٢٧﴾

Батаҳқиқ, инсонни қуруқ лойдан, ўзгартирилган қора балчиқдан яратдик. Ва жинларни бундан олдин самум оловидан яратдик», деган (26-27-оятлар).

«Жинлар» деганда уларнинг асли – иблис назарда тутилган. Одам алайҳиссалом инсонларнинг асли бўлгани каби, иблис алайҳилаъна ҳам жин ва шайтонларнинг асlidir.

«Самум» деб луғатда оловдек иссиқ шамолга айтилади. Шунингдек, «самум» жаҳаннам иссиғини ҳам англатади. Иблиснинг асли ана шундай нарсандир. Мана шу ерда жинлар одамлардан олдин яратилгани қайд этилмоқда.

3. Жинлардан насл қолади. Уларнинг зурриёти бор.

Аллоҳ таоло Каҳф сурасида:

مِنْ كَانَ إِبْلِسَ إِلَّا فَسَجَدُوا لِأَدَمَ اسْجُدُوا لِلْمَلَكَةِ قُلْنَا وَإِذْ

أُولِيَاءَ وَذُرِّيَّتَهُ أَفْتَخَذُونَهُ رَبِّهِ أَمْرٍ عَنِ فَسَقَ الْجِنِّ

بَدَلًا لِلظَّالِمِينَ بِئْسَ عَدُوًّا لَكُمْ وَهُمْ دُونِي مِنَ

Эсла, фаришталарга: «Одамга сажда қилинглар!» дедик. Бас, сажда қилдилар, фақат иблис мустасно. У жиндан бўлган эди. У Роббининг амридан чиқди. Энди Мени қўйиб, уни ва унинг зурриётларини дўст қилиб оласизларми?! Ҳолбуки, улар сизларга душман-ку! У золимлар учун нақадар ёмон бадалдир!» деган (50-оят).

Бу ояти каримада иблис жиндан бўлгани ва унинг зурриётлари борлиги зикр қилинмоқда.

4. Жинлар бизни кўрадилар. Биз уларни кўрмаймиз.

Аллоҳ таоло Аъроф сурасида қуйидагиларни айтади:

مِنَ أَبْوَابِكُمْ أَخْرَجَ كَمَا الشَّيْطَانُ يَفْنِنَكُمْ لَأَءَادَمَ يَبْنِي

هُوَ يَرِيكُمْ إِنَّهُ سَوْءٌ تَهُمَا لِيُرِيَهُمَا لِبَاسَهُمَا عَنَّهُمَا يَنْزِعُ الْجَنَّةَ

لَا لِلَّذِينَ أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ جَعَلْنَا إِنَّا نُرَوِّعُهُمْ لَا حَيْثُ مِنْ وَقَبِيلُهُ

يَوْمِنُونَ ٢٧

Эй Одам болалари! Шайтон ота-онангизни авратларини ўзларига кўрсатиш учун устиларидан либосларини ечиб, жаннатдан чиқарганидек, сизни ҳам фитнага солмасин. Албатта, у ва унинг тўдаси сизни сиз кўрмайдиган томондан кўради. Биз, албатта, шайтонларни иймон келтирмайдиганларга дўст қилганмиз» (27-оят).

Демак, жиннинг имкониятлари инсонни кига нисбатан кўпроқ. Инсон шайтонни кўрмайди, аммо у инсонни кўради. Бу эса ўз навбатида, унга қўшимча имконият беради, инсондан эса қўшимча ҳушёрлик талаб қилинади. Чунки очиқ-ойдин душман бўлган шайтон шарридан доимо эҳтиёт бўлиб туриш керак. Бунинг учун кучли иймон ва эътиқод зарур.

(Давоми бор)

«Сунний ақийдалар» китоби асосида тайёрланди